

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW		3. Miejscowość
1. Nazwa	2. Czas powstania	OSTROWĄSY
HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY	ok 1300 r.; XIX w.	
9. Materiały graficzne		4. Adres (ulica, nr posesji)
		OBSZAR WSI
		5. Przynależność administracyjna
		Województwo dolnośląskie
		Powiat milicki
		Gmina Milicz
		6. Współrzędne geograficzne
		51°36'09"N 17°28'27"E
		7. Użytkowanie obecne
		MIESZKALNE, ROLNICZE
		8. Stan zachowania
		3

mapa w skali 1:5000 w załączniku nr 1

 granica historycznego układu ruralistycznego

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Nazwa wsi:

miejsowość historycznie złożona z dwóch części, w 1845 r. wyróżniana u J.G. Knie jako Wodników Górny i Dolny. W 1940 r. stanowiła jedną wieś o nazwie Wiesenthal. Podział na dwie części nastąpił ponownie w 1945 r. na Wodników Górny i Ostrowąsy.

Ok 1300 r. Wodnicowo; 1350 r. Wodnikow; 1407 r. Woidnikowe; 1619 r. Woidnigkofa; 1847 r.

Woidnikowe-Nieder; 1940 r. Wiesenthal

Historia wsi:

pierwsza wzmianka pochodzi z ok 1300 r., kiedy wieś figuruje w wykazie płacących dziesięcinę kapitule wrocławskiej. W 1787 r. znajduje się tu budynek zarządcy wraz z folwarkiem, szkoła, wiatrak, 2 budynki gminne, 26 zagród i 4 rzemieślników, zamieszkuje ją 289 osób. W 1845 r. liczba domów wynosi 51, wybudowano pałac, wieś liczy 352 mieszkańców, w tym 35 katolików. Funkcjonują 2 kuźnie oraz owczarnia. Właścicielem lenna książęcego jest asesor von Heydebrand.

Układ przestrzenny:

wieś w typie wielodrożnicy, rozciągnięta z północnego-zachodu na południe z dużym folwarkiem na planie kwadratu w południowo-wschodnim narożniku. Układ tworzą przede wszystkim równoległe drogi wiejskie. Zespół zdegradowany w ok 50% wciąż pozostaje czytelny, z 3 dróg prowadzących na majdan obecnie widoczne jedynie dwie na osi północ-południe. Zabudowa wzdłuż tego ciągu miała miejsce jeszcze w latach 30. XX wieku. Pozostała zabudowa sytuowana w przednich częściach działek, jednak nieregularnie i luźno. Wciąż zachowały się duże obszary uprawne na tyłach zagród. Na wschód od zabudowy znajduje się dawny cmentarz rodowy, nieczytelny, obecnie wytyczony wtórnymi nasadzeniami robinii.

Stanowiska AZP:

brak zlokalizowanych stanowisk w granicach układu wsi.

Postulaty konserwatorskie:

ochrona, zachowanie i rewaloryzacja układu przestrzennego przez utrzymanie charakteru wsi i poprzez wprowadzenie zabudowy szczytowo lub kalenicowo względem osi drogi w 1. Linii zabudowy lub poprzez zamykanie czworobocznych zagród; wymóg stosowania tradycyjnych form, materiałów, dyspozycji elementów zewnętrznych na elewacjach itp., ochrona historycznej zieleni i stawów

Istniejące zagrożenia:

degradacja zespołu folwarcznego; wprowadzanie współczesnej zabudowy nieuwzględniającej związków przestrzennych, tworzenie nowych linii zabudowy na obszarach pierwotnie przeznaczonych na łąki i pola, rozbiórka i przekształcanie obiektów historycznych, wykorzystywanie niezgodnych z tradycją form i materiałów przy remontach i przebudowach obiektów

Bibliografia:

Wytyczne konserwatorskie dla planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Milicz, OBiDZ, Wrocław 1993

Zimmermann F.A., Beiträge zur Beschreibung von Schlesien. Brieg 1785, 7. Bd. S. 420

Knie J. G., Alphabetisch-statistisch- topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuss. Provinz Schlesien, Breslau 1845, S. 753

Meßtischblatt, oprac. 1886, popr. i wyd. 1888, skala 1: 25 000

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

marzena 2023

chośta Kowalski